

ZESTAWIENIE ZMIAN REKOMENDOWANYCH

-materiał został opracowany poprzez oznaczenie rekomendowanych zmian w zestawieniu z obowiązującym tekstem Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

**KODEKS ETYKI
RADCY PRAWNEGO**

Radca prawny wykonujący w sposób samodzielny i niezależny wolny zawód służy interesom wymiaru sprawiedliwości jak również tym, których prawa i wolności zostały mu powierzone w celu ochrony. Zawód radcy prawnego podlegający ochronie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi jedną z gwarancji poszanowania prawa. Jest to zawód zaufania publicznego respektujący ideały i obowiązki etyczne ukształtowane w toku jego wykonywania. Zdefiniowanie reguł postępowania w życiu zawodowym i samorządowym przyczynia się do godnego i uczciwego wykonywania zawodu radcy prawnego.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie

Radca prawny wykonując w sposób samodzielny i niezależny zawód zaufania publicznego służy dobru osób, których prawa i wolności zostały mu powierzone w celu ochrony. Pełni swą misję społeczną z poszanowaniem obowiązków wobec demokratycznego społeczeństwa, zawodu radcy prawnego oraz wymiaru sprawiedliwości. Zawód radcy prawnego podlegający ochronie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i zorganizowany na zasadzie samorządu stanowi jedną z gwarancji praworządności. Jest to zawód respektujący ideały i obowiązki etyczne ukształtowane przez tradycję jego wykonywania, przyczyniające się do godnego i uczciwego świadczenia pomocy prawnej.

**Dział I
Postanowienia ogólne**

Art. 1.

Postanowienia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, zwanego dalej „Kodeksem”, stosuje się do radców prawnych oraz odpowiednio do aplikantów radcowskich, a także – w zakresie wskazanym w przepisach odrębnych – do prawników zagranicznych, świadczących w Rzeczypospolitej Polskiej pomoc prawną w zakresie odpowiadającym czynnościom zawodowym radcy prawnego.

Art. 2

MATERIAŁ ROBOCZY

1. Radca prawny świadczący pomoc prawną za granicą obowiązany jest przestrzegać postanowień Kodeksu, a także zasad etyki zawodowej obowiązujących w państwie goszczącym.
2. Radca prawny jest obowiązany przestrzegać postanowień Kodeksu Etyki CCBE podczas jego działalności transgranicznej, to jest:
 - 1) kontaktów zawodowych radcy prawnego z prawnikami z innych państw członkowskich Rady Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE) oraz
 - 2) działalności zawodowej radcy prawnego na terytorium innego państwa członkowskiego CCBE, niezależnie od tego, czy radca prawny fizycznie się w nim znajduje.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie ust. 1, uchylene ust. 2

Art. 2

1. *Radca prawny świadczący przejściowo lub stale pomoc prawną za granicą obowiązany jest przestrzegać postanowień Kodeksu, a także zasad etyki zawodowej obowiązujących w państwie przyjmującym, chyba że przepisy prawa obowiązujące w tym państwie stanowią inaczej.*
2. *uchylony*

Art. 3.

1. Naruszenie postanowień Kodeksu stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej.
2. Radca prawny oraz aplikant radcowski nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej za czyn popełniony przed wpisaniem na listę radców prawnych lub listę aplikantów radcowskich, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Radca prawny odpowiada dyscyplinarnie także za czyn popełniony po wpisaniu go na listę aplikantów radcowskich.

Art. 4.

1. Radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązany jest używać wyłącznie tytułu zawodowego „radca prawny”.
2. Nie ogranicza to prawa do informowania o posiadaniu innych tytułów zawodowych oraz stopni i tytułów naukowych.

Propozycja rekomendowana –uchylenie ust. 2

Art. 4

1. *Radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązany jest używać wyłącznie tytułu zawodowego „radca prawny”.*
2. *uchylony*

Art. 5.

MATERIAŁ ROBOCZY

Ilekróć w Kodeksie jest mowa o:

- 1) ustawie o radcach prawnych – rozumie się przez to ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;
- 2) ustawie o prawnikach zagranicznych – rozumie się przez to ustawę z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Kodeksie Etyki CCBE – rozumie się przez to Kodeks Etyki Prawników Europejskich przyjęty przez Radę Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy i uznany za wiążący dla radców prawnych uchwałą Nr 8/2010 IX Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z 6 listopada 2010 r.;
- 4) kliencie – rozumie się przez to każdego, na rzecz kogo radca prawny świadczy pomoc prawną;
- 5) kancelarii – rozumie się przez to każdą organizacyjnoprawną formę wykonywania zawodu radcy prawnego przewidzianą w ustawie o radcach prawnych;
- 6) osobie, z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód – rozumie się przez to osobę, która zgodnie z przepisami ustawy o radcach prawnych może być współnikiem spółki, w której radca prawny wykonuje zawód;
- 7) osobie najbliższej – rozumie się przez to osobę, o której mowa w art. 115 § 11 Kodeksu karnego;
- 8) dokumencie – rozumie się przez to dokument w rozumieniu art. 115 § 14 Kodeksu karnego.

Propozycja rekomendowana – uchylenie pkt 2, 3 i 8, dodanie pkt 9

Art. 5

Ilekróć w Kodeksie jest mowa o:

- 1) ustawa o radcach prawnych – rozumie się przez to ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;
- 2) *uchylony;*
- 3) *uchylony;*
- 4) kliencie – rozumie się przez to każdego, na rzecz kogo radca prawny świadczy pomoc prawną;
- 5) kancelarii – rozumie się przez to każdą organizacyjnoprawną formę wykonywania zawodu radcy prawnego przewidzianą w ustawie o radcach prawnych;
- 6) osoba, z którą radca prawny może wspólnie wykonywać zawód – rozumie się przez to osobę, która zgodnie z przepisami prawa może wykonywać zawód wspólnie z radcą prawnym;
- 7) osobie najbliższej – rozumie się przez to osobę, o której mowa w art. 115 § 11 Kodeksu karnego;
- 8) *uchylony*
- 9) *zgodzie klienta – rozumie się przez to wyrażone przez klienta co najmniej w formie dokumentowej oświadczenie o akceptacji określonego sposobu działania lub zaniechania przez radcę prawnego w toku świadczenia pomocy prawnej, złożone po wyczerpującym poinformowaniu klienta o okolicznościach stanowiących istotę danego działania lub zaniechania, jego skutkach, zagrożeniach z nim związanych, możliwych bądź wyłączonych*

MATERIAŁ ROBOCZY

przez taką zgodę działaniach alternatywnych, a także po upewnieniu się przez radcę prawnego, że oświadczenie składane jest przez klienta w sposób w pełni świadomy; w przypadku niemożności uzyskania zgody klienta w co najmniej formie dokumentowej radca prawny powinien ją odebrać w jakiegokolwiek dostępnej formie i udokumentować ten fakt na piśmie.

Dział II

Podstawowe zasady wykonywania zawodu oraz wartości i obowiązki etyczne radcy prawnego

Art. 6.

Radca prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami.

Art. 7.

1. Niezależność w wykonywaniu zawodu radcy prawnego jest gwarancją ochrony praw i wolności obywatelskich, demokratycznego państwa prawnego oraz prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.
2. Radca prawny, przy wykonywaniu czynności zawodowych, powinien być wolny od wszelkich wpływów wynikających z jego osobistych interesów, nacisków z zewnątrz oraz ingerencji z jakiegokolwiek strony lub z jakiegokolwiek powodu. Wyrażone przez kogokolwiek polecenia, ograniczające niezależność sugestie czy wskazówki, nie mogą wpływać na prezentowane przez niego stanowisko w sprawie.
3. Radca prawny nie może naruszać zasad etyki zawodowej i niewłaściwie wywiązywać się z obowiązków zawodowych w celu spełnienia oczekiwań klienta lub osób trzecich.

Art. 8.

Radca prawny, świadcząc klientowi pomoc prawną, postępuje lojalnie i kieruje się dobrem klienta w celu ochrony jego praw.

Propozycja rekomendowana – skreślenie wyrazu „klientowi”

Art. 8

Radca prawny, świadcząc pomoc prawną, postępuje lojalnie i kieruje się dobrem klienta w celu ochrony jego praw.

Art. 9.

Dochowanie tajemnicy zawodowej jest prawem i obowiązkiem radcy prawnego. Stanowi podstawę zaufania klienta i jest gwarancją praw i wolności.

Art. 10.

MATERIAŁ ROBOCZY

1. Obowiązek unikania przez radcę prawnego konfliktu interesów służy zapewnieniu niezależności, a także dochowaniu tajemnicy zawodowej oraz lojalności wobec klienta.

Propozycja rekomendowana – dodanie ust. 2

Art. 10

1. Obowiązek unikania przez radcę prawnego konfliktu interesów służy zapewnieniu niezależności, a także dochowaniu tajemnicy zawodowej oraz lojalności wobec klienta.
2. *Konflikt interesów występuje w przypadkach, o których mowa w art. 26-30 Kodeksu.*

Art. 11.

1. Radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym.
2. Naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.

Propozycja rekomendowana – w ust. 2 zastąpienie wyrazu „Naruszeniem” wyrazem „Uchybieniem” oraz dodanie ust. 3

Art. 11

1. Radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym.
2. *Uchybieniem* godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.
3. *Ocena działalności publicznej lub życia prywatnego radcy prawnego z uwagi na godność zawodu odbywa się w granicach sprawowania pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu.*

Art. 12.

1. Radca prawny zobowiązany jest wykonywać czynności zawodowe sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania.
2. Radca prawny nie może podjąć się prowadzenia sprawy, jeżeli nie posiada wystarczającej wiedzy lub doświadczenia. Może jednak przyjąć sprawę, jeżeli zapewni sobie współpracę posiadającego stosowną wiedzę lub doświadczenie radcy prawnego lub adwokata albo innej osoby, z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód.
3. Świadcząc pomoc prawną, radca prawny zobowiązany jest z szacunkiem traktować wszystkich klientów, zachować umiar i takt w swoich wypowiedziach oraz powściągliwość w okazywaniu osobistego stosunku do stron i uczestników postępowania, sądu bądź organu przed którym występuje.

Art. 13.

MATERIAŁ ROBOCZY

Radcowie prawni są odpowiedzialni za samorząd radców prawnych, a w relacjach wzajemnych kierują się zasadami koleżeństwa.

Art. 14.

1. Radca prawny ma obowiązek dbać o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne.
2. Radca prawny obowiązany jest brać udział w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu.

Propozycja rekomendowana – nadanie nowego brzmienia

Art. 14

1. *Radca prawny ma obowiązek dbać o swój rozwój zawodowy.*
2. *Radca prawny obowiązany jest wypełniać obowiązek doskonalenia zawodowego na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu.*

Dział III

Wykonywanie zawodu

Rozdział 1

Tajemnica zawodowa

Art. 15.

1. Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie informacje dotyczące klienta i jego spraw, ujawnione radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskane w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych, niezależnie od źródła tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia (tajemnica zawodowa).
2. Tajemnica zawodowa obejmuje również wszelkie tworzone przez radcę prawnego dokumenty oraz korespondencję radcy prawnego z klientem i osobami uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy – powstałe dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej.
3. Tajemnicą zawodową objęte są także informacje ujawnione radcy prawnemu przed podjęciem przez niego czynności zawodowych, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że ujawnienie nastąpiło dla potrzeb świadczenia pomocy prawnej i uzasadnione było oczekiwaniem, że radca prawny będzie ją świadczył.

Art. 16.

Dochowanie tajemnicy zawodowej obejmuje nie tylko zakaz ujawniania informacji i dokumentów, o których mowa w art. 15, ale również zakaz skorzystania z nich w interesie własnym lub innej osoby, chyba że przepisy prawa lub Kodeksu stanowią inaczej.

Art. 17.

MATERIAŁ ROBOCZY

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie i istnieje również po zaprzestaniu wykonywania zawodu.

Art. 18.

Radca prawny obowiązany jest żądać udziału przedstawiciela samorządu radców prawnych w przeszukaniu, w wyniku którego mogłoby dojść do ujawnienia tajemnicy zawodowej.

Propozycja rekomendowana – skreślenie wyrazów „radców prawnych”.

Art. 18.

Radca prawny obowiązany jest żądać udziału przedstawiciela samorządu w przeszukaniu, w wyniku którego mogłoby dojść do ujawnienia tajemnicy zawodowej.

Art. 19

Radca prawny powinien podejmować wszelkie przewidziane prawem środki dla uniknięcia lub ograniczenia określonego w przepisach prawa zwolnienia go z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.

Propozycja rekomendowana – w ust. 1 zmiana funktora „obowiązany jest”, dodanie ust. 2

Art. 19.

1. Radca prawny *obowiązany jest* podejmować wszelkie przewidziane prawem środki dla uniknięcia lub ograniczenia określonego w przepisach prawa zwolnienia go z obowiązku dochowania tajemnicy zawodowej.
2. *W przypadku, o którym mowa w ust. 1 radca prawny obowiązany jest niezwłocznie poinformować radę okręgową izby radców prawnych oraz podejmować wszelkie przewidziane prawem środki zmierzające do wyłączenia jawności postępowania lub poszczególnych czynności dotyczących informacji objętych tajemnicą.*

Art. 20.

Radca prawny nie może zgłaszać wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka innego radcy prawnego lub innej osoby, z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód – dla ustalenia okoliczności objętych ich obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej.

Propozycja rekomendowana – wykreślenie wyrazu „innego” przed wyrazami „radca prawny”

Art. 20.

Radca prawny nie może zgłaszać wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka radcy prawnego lub innej osoby, z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód – dla ustalenia okoliczności objętych ich obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej.

Art. 21.

MATERIAŁ ROBOCZY

Radca prawny obowiązany jest zachować w tajemnicy, także wobec sądów i innych organów orzekających w sprawie, przebieg i treść pertraktacji ugodowych, w których brał czynny udział.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie

Art. 21

Radca prawny obowiązany jest zachować w tajemnicy, także wobec sądów i innych organów, przebieg i treść negocjacji oraz czynności w ramach polubownego załatwienia sprawy, w których brał udział.

Art. 22.

Radca prawny powinien wyraźnie zobowiązać osoby współpracujące z nim przy wykonywaniu czynności zawodowych do zachowania poufności w zakresie objętym jego tajemnicą zawodową, wskazując na ich odpowiedzialność prawną związaną z ujawnieniem tajemnicy zawodowej.

Propozycja rekomendowana (przeniesienie do Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego)

Art. 22

uchylony

Art. 23.

Radca prawny obowiązany jest zabezpieczyć przed niepowołanym ujawnieniem wszelkie informacje objęte tajemnicą zawodową, niezależnie od ich formy i sposobu utrwalenia. Dokumenty i nośniki zawierające informacje poufne należy przechowywać w sposób chroniący je przed zniszczeniem, zniekształceniem lub zaginięciem. Dokumenty i nośniki przechowywane w formie elektronicznej powinny być objęte odpowiednią kontrolą dostępu oraz zabezpieczeniem systemu przed zakłóceniem działania, uzyskaniem nieuprawnionego dostępu lub utratą danych. Radca prawny powinien kontrolować dostęp osób współpracujących do takich dokumentów i nośników.

Propozycja rekomendowana – ograniczenie treści + przeniesienie reszty przepisu do Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego

Art. 23

Radca prawny obowiązany jest zabezpieczyć przed niepowołanym ujawnieniem wszelkie informacje objęte tajemnicą zawodową.

Art. 24.

W przypadku, gdy na żądanie klienta radca prawny kieruje do odpowiednich organów zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego przez prawo, ujawnionego w

MATERIAŁ ROBOCZY

związku ze świadczeniem pomocy prawnej – obowiązany jest wyraźnie wskazać, że dokonuje tego w imieniu i z upoważnienia klienta.

Rozdział 2 **Zajęcia niedopuszczalne oraz konflikt interesów**

Art. 25.

1. Radca prawny nie może zajmować się sprawami ani w jakikolwiek sposób uczestniczyć w czynnościach, które ograniczałyby jego niezależność, uwłaczały godności zawodu, podważały do niego zaufanie albo groziły naruszeniem tajemnicy zawodowej.
2. Radca prawny nie może w sposób niejawny dla klienta brać udziału lub pomagać osobom trzecim w świadczeniu przez nie pomocy prawnej w celu zarobkowym, w szczególności w charakterze osoby udzielającej nazwiska, cichego wspólnika lub pomocnika.

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia poprzez przeniesienie ust. 2 do art. 25a, dodanie nowego ust. 2 i 3

Art. 25

1. Radca prawny nie może prowadzić jakiejkolwiek działalności lub w jakikolwiek sposób uczestniczyć w czynnościach, które ograniczałyby jego niezależność, uchybiałyby godności zawodu, stwarzałyby zagrożenie dla tajemnicy zawodowej lub *stwarzałyby ryzyko wystąpienia konfliktu interesów*.
2. *Radca prawny w ramach wykonywania zawodu może świadczyć pomoc prawną lub z zastrzeżeniem ust. 1 wykonywać czynności pozostające z nią w bezpośrednim związku i podporządkowane świadczeniu pomocy prawnej jako świadczeniu głównemu.*
3. *Działalność radcy prawnego, w szczególności zawodowa lub gospodarcza, niebędąca świadczeniem pomocy prawnej lub niepozostająca z nią w bezpośrednim związku, może być wykonywana jedynie z zastrzeżeniem ust. 1 i powinna być wyraźnie oddzielona od wykonywania zawodu radcy prawnego.*

Propozycja rekomendowana – dodanie art. 25a

Art. 25a

1. *Radca prawny nie może w sposób niejawny dla klienta brać udziału lub pomagać osobom trzecim w świadczeniu przez nie pomocy prawnej w celu zarobkowym, w szczególności w charakterze osoby udzielającej nazwiska, cichego wspólnika lub pomocnika.*
2. *Radca prawny nie może brać udziału lub pomagać w jakikolwiek formie, w jakimkolwiek charakterze lub w jakikolwiek sposób w świadczeniu regulowanych usług prawniczych lub prowadzeniu regulowanej działalności prawniczej przez podmioty nieuprawnione. Przez podmioty nieuprawnione rozumie się osoby lub podmioty świadczące pomoc prawną niezgodnie z przepisami o formie wykonywania zawodu radcy prawnego, w szczególności spółki kapitałowe lub inne osoby, nieposiadające uprawnień do świadczenia pomocy prawnej.*

MATERIAŁ ROBOCZY

3. *Radca prawny nie może wprowadzać w błąd odbiorców usług co do ich charakteru lub pochodzenia.*

Uzasadnienie: proponowane zmiany mają na celu:

- 1) *odniesienie pojęcia zajęć niedopuszczalnych do wszelkiej działalności pozazawodowej, a nie tylko spraw lub czynności (ust. 1), co pełniej odpowiada realiom rynku, na którym coraz częściej dochodzi do łączenia działalności zawodowej i pozazawodowej oraz jest konieczne dla zapewnienia uczciwości wobec klientów i rzetelności zawodowej wobec kolegów,*
- 2) *modyfikację kryteriów oceny dopuszczalności zajęć niedopuszczalnych przez wyraźne odniesienie ich do podstawowych wartości i obowiązków zawodowych (ust.1) tj. kryteriów ograniczeń swobody przedsiębiorczości lub świadczenia usług w przypadku zawodów regulowanych,*
- 3) *sprecyzowanie zakresu czynności w ramach wykonywania zawodu do świadczenia pomocy prawnej (czynności zawodowych) i czynności pozostających w bezpośrednim związku ze świadczeniem pomocy prawnej; zdefiniowano czynności pozostające w bezpośrednim związku ze świadczeniem pomocy prawnej poprzez ich odniesienie do układu świadczenia głównego i podporządkowanego oraz istoty czynności prawnych, co ma umożliwić ocenę, czy mamy do czynienia z wykonywaniem zawodu, czy działalnością pozazawodową,*
- 4) *wprowadzenie zasad prowadzenia współpracy z dostawcami nieregulowanych usług prawniczych, co ma na celu ochronę interesów klientów i innych odbiorców usług.*

Art. 26.

1. Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej, jeżeli wykonywanie czynności zawodowych naruszałoby tajemnicę zawodową lub stwarzało znaczne zagrożenie jej naruszenia, ograniczenia jego niezależności, albo gdy posiadana przez niego wiedza o sprawach innego klienta lub osób, na rzecz których uprzednio wykonywał czynności zawodowe, dawałaby klientowi nieuzasadnioną przewagę.
2. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1, ujawnią się w czasie prowadzenia sprawy, radca prawny obowiązany jest się z niej wyłączyć, a w szczególności wypowiedzieć klientowi pełnomocnictwo.
3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1 i 2, odnoszą się również do radcy prawnego przyjmującego pełnomocnictwo substytucyjne.

Propozycja rekomendowana – uchylene ust. 2 i 3 – uregulowanie zarządzania konfliktem interesów w art. 30a

Art. 26.

1. Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej, jeżeli wykonywanie czynności zawodowych naruszałoby tajemnicę zawodową lub stwarzało znaczne zagrożenie jej naruszenia, ograniczenia jego niezależności, albo gdy posiadana przez niego wiedza o

MATERIAŁ ROBOCZY

sprawach innego klienta lub osób, na rzecz których uprzednio wykonywał czynności zawodowe, dawałaby klientowi nieuzasadnioną przewagę.

2. uchylony

3. uchylony

Propozycja rekomendowana – dodanie art. 26a

Art. 26a.

- 1. Radca prawny obowiązany jest powstrzymać się od czynności zawodowych w sprawie ze względu na konflikt interesów lub znaczne ryzyko jego wystąpienia, jeśli wykonuje zawód w kancelarii wspólnie z innymi radcami prawnymi lub osobami, z którymi na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód i ktokolwiek z nich znajduje się w sytuacji konfliktu interesów.*
- 2. Radca prawny może jednak świadczyć pomoc prawną w przypadku, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie za zgodą klienta lub osoby, na rzecz której uprzednio wykonywał czynności zawodowe oraz jeżeli przyjęte w kancelarii rozwiązania organizacyjne i techniczne zapewniają ochronę tajemnicy zawodowej, a posiadana przez radcę prawnego wiedza o sprawach innego klienta lub osób, na rzecz których uprzednio wykonywał czynności zawodowe, nie daje nieuzasadnionej przewagi. Możliwość taka wyłączona jest w sytuacjach, o których mowa w art. 28 ust. 2.*

Uzasadnienie:

Zmiana ma na celu uregulowanie tzw. przypisania konfliktu interesów, a więc sytuacji, w której w ramach wspólnego wykonywania zawodu z innymi prawnikami jeden z nich dotknięty jest konfliktem, co powoduje, że pozostali prawnicy również traktowani są, jakby byli nim dotknięci. Gdy obowiązuje zasada przypisania konfliktu, prawnik poniekąd „zaraża” pozostałych i wyklucza ich w ten sposób ze świadczenia pomocy prawnej. Jest to niezmiernie istotne zagadnienie, ale zarazem niewolne od kontrowersji. Z jednej strony, pełne przypisanie konfliktu jest dość rygorystyczne i wyłącza prawników ze współpracy z klientem także, gdy nie miałby on do tego zastrzeżeń, a nawet mogłoby to leżeć w jego interesie, np. ekonomicznym. Z drugiej strony, brak uregulowania przypisania stwarza szerokie pole do unikania negatywnych konsekwencji zasad związanych z konfliktem, a nawet zachęca do ich obchodzenia. Należy podkreślić, że dotychczasowe regulacje etyczne wykazują w tym zakresie chwiejność, ponieważ w KERP z 2007 r. obowiązywało pełne przypisanie konfliktu interesów w każdym przypadku, bez żadnych wyjątków i możliwości jego uniknięcia. Natomiast w obecnym KERP takiej regulacji brak, nie ma więc zasady przypisania w ogóle i poszczególne przypadki mogą być oceniane jedynie w świetle np. zasad z art. 26 ust. 1. Propozycja wychodzi z założenia, że żaden z tych stanów nie jest pożądanym i stanowi, że zasada przypisania powinna obowiązywać, o czym mówi ust. 1. Należy ją jednak uelastyczyć. W związku z tym w ust. 2 zaproponowano, aby możliwe było uniknięcie skutków przypisania po spełnieniu dwóch warunków: po pierwsze, wprowadzenia odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, które można określić jako bariery informacyjne oraz, po drugie, uzyskanie zgody klienta lub klientów, w tym byłych. Zarazem wyłączono z możliwości takiego

MATERIAŁ ROBOCZY

uelastycznienia sytuacji, w których mogłoby to doprowadzić do reprezentowania przeciwników procesowych przez różnych prawników z tej samej kancelarii.

Art. 27.

Radca prawny nie może udzielić pomocy prawnej, jeżeli:

- 1) brał udział w sprawie jako przedstawiciel organów władzy publicznej lub osoba pełniąca funkcję publiczną albo jako arbiter, mediator lub biegły;
- 2) zeznawał uprzednio jako świadek w sprawie o okolicznościach sprawy;
- 3) osoba najbliższa albo z jakichkolwiek przyczyn zależna od radcy prawnego brała lub bierze udział w rozstrzygnięciu sprawy;
- 4) sprawa dotyczy radcy prawnego, adwokata lub innej osoby, z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód – o ile wykonują czynności zawodowe w tym samym czasie na rzecz tego samego klienta;
- 5) był albo pozostaje w bliskich stosunkach z przeciwnikiem swojego klienta lub osobą zainteresowaną niekorzystnym dla klienta rozstrzygnięciem sprawy;
- 6) osoba najbliższa radcy prawnemu jest pełnomocnikiem strony przeciwnej lub wykonywała na jej rzecz w tej sprawie inną pomoc prawną.

Propozycja rekomendowana – uchylenie pkt 4, doprecyzowanie w pkt 3 i 6

Art. 27

Radca prawny nie może udzielić pomocy prawnej, jeżeli:

- 1) brał udział w sprawie jako przedstawiciel organów władzy publicznej lub osoba pełniąca funkcję publiczną albo jako arbiter, mediator lub biegły;
- 2) zeznawał uprzednio jako świadek w sprawie o okolicznościach sprawy;
- 3) osoba najbliższa albo z jakichkolwiek przyczyn *pozostająca w stosunku zależności z radcą prawnym* brała lub bierze udział w rozstrzygnięciu sprawy;
- 4) *uchylony*
- 5) był albo pozostaje w bliskich stosunkach *osobistych* z przeciwnikiem swojego klienta lub osobą zainteresowaną niekorzystnym dla klienta rozstrzygnięciem sprawy;
- 6) osoba najbliższa radcy prawnemu jest pełnomocnikiem strony przeciwnej lub wykonywała na jej rzecz w tej sprawie inną pomoc prawną.

Art. 28.

1. Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klientów, jeżeli ich interesy są sprzeczne w tej samej sprawie lub sprawie z nią związanej.
2. Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klienta, jeżeli przeciwnik klienta jest również jego klientem w jakiegokolwiek sprawie.
3. Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klienta, którego interesy są sprzeczne z interesami osób, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej.

MATERIAŁ ROBOCZY

Art. 29.

1. Radcy prawnemu nie wolno doradzać:

- 1) klientowi, którego interesy są sprzeczne z interesami innego klienta w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej;
- 2) klientowi, jeżeli jego interesy są sprzeczne w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej z interesami osoby, na rzecz której radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe.

2. Zakazy doradzania, o których mowa w ust. 1, nie obowiązują, jeżeli klient lub klienci oraz osoby, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe, wyrazili na takie działanie zgodę. Radca prawny nie może jednak uzyskać takiej zgody, jeżeli jest lub był obrońcą w sprawie karnej co najmniej jednego z nich.

3. Zgoda powinna być wyrażona na piśmie, po uprzednim pisemnym poinformowaniu przez radcę prawnego klienta lub klientów oraz osób, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe, o okolicznościach stanowiących istotę konfliktu interesów i jego źródle, skutkach proponowanego działania, zagrożeniu z tym związanym, a także o możliwych bądź wyłączonych przez taką zgodę działaniach alternatywnych.

Propozycja rekomendowana – uchylenie ust. 3 (definicja zgody zawarta w art. 5 pkt 9)

Art. 29.

1. Radca prawny *nie może* doradzać:

- 1) klientowi, którego interesy są sprzeczne z interesami innego klienta w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej;
- 2) klientowi, jeżeli jego interesy są sprzeczne w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej z interesami osoby, na rzecz której radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe.

2. Zakazy doradzania, o których mowa w ust. 1, nie obowiązują, jeżeli klient lub klienci oraz osoby, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe, wyrazili na takie działanie zgodę. Radca prawny nie może jednak uzyskać takiej zgody, jeżeli jest lub był obrońcą w sprawie karnej co najmniej jednego z nich.

3. *uchylony*

Art. 30.

1. Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej klientowi, jeżeli w danej sprawie lub sprawie z nią związanej pomiędzy klientem a radcą prawnym istnieje sprzeczność interesów lub znaczne ryzyko jej wystąpienia, a także jeżeli czynności zawodowe dotyczą osoby lub majątku radcy prawnego albo osoby mu najbliższej, chyba że czynność odnosi się do wspólnych z klientem roszczeń, działań lub interesów.

2. Transakcja majątkowa radcy prawnego z klientem powinna być poprzedzona poinformowaniem klienta o istotnych elementach przyszłej umowy, tak aby klient miał możliwość skorzystania z porady innego prawnika. Nie dotyczy to transakcji dokonywanych w ramach zwykłej działalności klienta.

MATERIAŁ ROBOCZY

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia ust. 1 oraz doprecyzowanie brzmienia ust. 2

Art. 30

- 1. Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej klientowi, jeżeli w danej sprawie lub sprawie z nią związanej pomiędzy klientem a radcą prawnym lub osobą mu najbliższą istnieje sprzeczność interesów lub znaczne ryzyko jej wystąpienia.*
- 2. Transakcja majątkowa radcy prawnego z klientem powinna być poprzedzona poinformowaniem klienta o jej istotnych elementach, tak aby klient miał możliwość skorzystania z porady innego prawnika. Nie dotyczy transakcji dokonywanych w ramach zwykłej działalności klienta, w tym umów o świadczenie pomocy prawnej.*

Propozycja rekomendowana – dodanie art. 30a – zarządzanie konfliktem interesów dla wszystkich przypadków określonych w art. 26-30 Kodeksu

Art. 30a.

- 1. Radca prawny przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej obowiązany jest do zbadania, czy nie występuje konflikt interesów, a w przypadku jego stwierdzenia do odmowy jej świadczenia.*
- 2. Jeżeli konflikt interesów ujawni się w czasie świadczenia pomocy prawnej, radca prawny obowiązany jest z niej zrezygnować, a w szczególności wypowiedzieć pełnomocnictwo wszystkim klientom, których konflikt interesów dotyczy.*
- 3. Obowiązek unikania konfliktu interesów odnosi się również do radcy prawnego przyjmującego pełnomocnictwo substytucyjne.*

Rozdział 3

Informowanie o wykonywaniu zawodu oraz pozyskiwanie klientów

Art. 31.

1. Informowanie o wykonywaniu zawodu oraz działalności z nim związanej jest prawem radcy prawnego.
2. Informowaniem jest inicjowane przez radcę prawnego działanie niestanowiące bezpośredniej propozycji zawarcia umowy z konkretnym klientem, bez względu na jego formę, treść i środki techniczne.
3. Informacja może zawierać w szczególności następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko (wraz ze zdjęciem), życiorys zawodowy, posiadane tytuły zawodowe (w tym również uprawniające do wykonywania innego zawodu zaufania publicznego), stopnie i tytuły naukowe, kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności zawodowe wynikające z dotychczasowej praktyki zawodowej, pełnionych funkcji i zajmowanych stanowisk, możliwość świadczenia pomocy prawnej w językach obcych, preferowane zakresy praktyki zawodowej, datę rozpoczęcia działalności kancelarii lub spółki, wykaz publikacji związanych z zawodem, przyznane tytuły lub nagrody związane z wykonywaniem zawodu;

MATERIAŁ ROBOCZY

- 2) logotyp Krajowej Izby Radców Prawnych, wskazanie prawnej formy wykonywania zawodu wraz z oznaczeniem indywidualizującym siedzibę i adres kancelarii (jej lokalizację i dojazd), formę kontaktów z klientem (w tym komunikacji elektronicznej), zasady świadczenia pomocy prawnej, zasady kształtowania wynagrodzenia (w tym jego formy lub wysokość), nazwiska współników i zawody wykonywane przez nich w kancelarii, wskazanie osób lub spółek, z którymi radca prawny stale współpracuje, w tym również wykonujące usługi związane ze świadczeniem pomocy prawnej, wysokość sumy posiadanego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności zawodowych;
 - 3) o prowadzeniu przez radcę prawnego innej dopuszczalnej działalności pozostającej w związku ze świadczeniem pomocy prawnej;
 - 4) przydatne w tworzeniu, utrzymaniu, poszerzaniu zaufania i dobrej relacji z klientem, a także pozytywnego wizerunku radcy prawnego, obejmujące w szczególności informowanie o misji, strategii i profilu działania kancelarii, zasadach współpracy z klientem, zasadach i trybie składania skarg lub reklamacji, udogodnieniach dla klienta;
 - 5) o uczestniczeniu w rankingach prawniczych i zajętych miejscach – jeżeli są one prowadzone zgodnie z zasadami ustalonymi uchwałą właściwego organu samorządu radców prawnych;
 - 6) o referencjach, rekomendacjach, rodzajach prowadzonych spraw, transakcji lub procesów oraz wynikach finansowych kancelarii.
4. Dopuszczalne jest korzystanie ze środków technicznych, w tym narzędzi informatycznych, mających na celu zwiększenie zasięgu informacji lub jej dotarcie do określonego kręgu osób.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie oraz przeniesienie aktualnego art. 31 ust. 3 do Regulaminu wykonywania zawodu

Art. 31

1. *Informowanie o wykonywaniu zawodu jest prawem radcy prawnego.*
2. *Informowaniem o wykonywaniu zawodu jest komunikacja mająca na celu bezpośrednią lub pośrednią promocję radcy prawnego, jego wizerunku, wykonywania zawodu lub kancelarii – bez względu na treść, formę lub środki komunikacji (informowanie).*
3. *Informowaniem jest także wykorzystywanie przez radcę prawnego przy wykonywaniu zawodu komunikacji pochodzącej od podmiotu zewnętrznego w imieniu, na rzecz lub w interesie radcy prawnego.*
4. *Informowanie powinno być wyraźnie oznaczone. W razie wątpliwości przyjmuje się, że komunikacja stanowi informowanie przez radcę prawnego, którego z punktu widzenia odbiorcy dotyczy lub może dotyczyć.*
5. *Nie stanowi informowania przekazywanie prostych i sprawdzalnych informacji niesłużących celom promocyjnym, które:*
 - 1) *umożliwiają bezpośredni kontakt z radcą prawnym lub kancelarią, w szczególności nazwa domeny internetowej lub adres poczty elektronicznej,*
 - 2) *odnoszą się do usług lub wizerunku radcy prawnego i zostały opracowane w sposób niezależny, w szczególności bez wynagrodzenia.*

MATERIAŁ ROBOCZY

Art. 32.

Zakazane jest informowanie sprzeczne z prawem, dobrymi obyczajami lub naruszające godność zawodu radcy prawnego, a w szczególności:

- 1) niezgodne z rzeczywistością lub wprowadzające w błąd;
- 2) naruszające tajemnicę zawodową;
- 3) ograniczające klientowi swobodę wyboru, polegające na powoływaniu się na osobiste wpływy lub znajomości, wykorzystywaniu łatwowierności lub przymusowego położenia, nadużyciu zaufania, wywieraniu presji, udzielaniu nierzetelnych obietnic lub gwarancji;
- 4) narzucające się, w szczególności poprzez naruszenie sfery prywatności;
- 5) zawierające bezpośrednie porównywanie jakości czynności zawodowych z czynnościami innych, możliwych do identyfikacji osób;
- 6) zawierające wykaz klientów lub dane umożliwiające ich identyfikację – o ile nie wyrazili na to zgody; radca prawny nie może jednak informować o klientach oraz o prowadzonych w ich imieniu sprawach karnych, karnych skarbowych, o wykroczenia, rodzinnych i opiekuńczych.

Propozycja rekomendowana – doprecyzowanie ust. 1 i 2, dodanie ust. 3

Art. 32

1. Zakazane jest informowanie sprzeczne z prawem, dobrymi obyczajami, stanowiące naruszenie lub obejście postanowień Kodeksu, w tym:

- 1) uchybiające godności zawodu,*
- 2) naruszające tajemnicę zawodową,*
- 3) niezgodne z rzeczywistością lub wprowadzające w błąd,*
- 4) nierzeczowe, w tym zawierające treści lub odesłania niezwiązane z wykonywaniem zawodu,*
- 5) ograniczające klientowi swobodę w podejmowaniu decyzji, w szczególności poprzez:*
 - a) powoływanie się na wpływy lub znajomości,*
 - b) wykorzystywanie łatwowierności lub przymusowego położenia,*
 - c) nadużywanie zaufania,*
 - d) wywieranie presji,*
 - e) wywoływanie nieuzasadnionego oczekiwania, składanie niemożliwych do zrealizowania lub nierzetelnych obietnic lub gwarancji;*
- 6) narzucające się, w szczególności naruszające sfery prywatności, natarczywe, w nieodpowiednim miejscu, mogącym wywrzeć wpływ na decyzję o skorzystaniu z pomocy prawnej;*
- 7) polegające na bezpośrednim porównywaniu czynności zawodowych z czynnościami innych możliwych do identyfikacji osób lub podmiotów.*

2. Informowanie zawierające wykazy lub oznaczenia klientów, ich opinie, komentarze, referencje lub rekomendacje jest dopuszczalne jedynie za ich zgodą, o ile nie narusza postanowień Kodeksu. Niedopuszczalne jest informowanie w tym zakresie o sprawach karnych, karno-skarbowych, o wykroczenia, rodzinnych i opiekuńczych.

3. W przypadku informowania:

MATERIAŁ ROBOCZY

- 1) w ramach współpracy radcy prawnego z osobami wykonującymi zawód regulowany lub innymi osobami, w tym na zlecenie radcy prawnego oraz określonymi w art. 31 ust. 3,
 - 2) przez inną osobę w imieniu, na rzecz lub w interesie radcy prawnego – za jego zgodą lub wiedzą, z jego inicjatywy lub z jego udziałem
- radca prawny obowiązany jest zapewnić, aby to informowanie było zgodne z prawem, dobrymi obyczajami oraz postanowieniami Kodeksu.

Uzasadnienie:

Informowanie o wykonywaniu zawodu jest objęte regulacją prawa unijnego tj. dyrektywy usługowej i o handlu elektronicznym na zasadzie pełnej harmonizacji. Kodeksy etyki zawodowej muszą dopuszczać wszelkie formy promocji osoby, wizerunku lub działalności radcy prawnego oraz ich wykorzystywanie, z pewnymi ograniczeniami dotyczącym spamingu lub marketingu bezpośredniego z wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych, przetwarzania danych osobowych, z inicjatywy radcy prawnego (w szczególności informację, reklamę, promocję sprzedaży, sprzedaż osobistą, PR, publicity, sponsoring, patronat, kierowanie spersonalizowanych ofert do klientów) oraz nie mogą zakazywać bezpośrednio i całkowicie żadnej formy reklamy. Dopuszczalne są ograniczenia treści i/lub sposobów informowania ze względu na godność zawodu, niezależność, tajemnicę zawodową, konflikt interesów, uczciwość i rzetelność zawodową, ale niedyskryminacyjne, ustanowione w interesie publicznym (np. dobro wymiaru sprawiedliwości, interes odbiorców usług, zapobieganie nieuczciwej konkurencji lub nadużyciom finansowym) i proporcjonalne (osiąganie celu w możliwie najmniej uciążliwy sposób). Dyrektywa jest wdrożona do prawa krajowego ustawą - Prawo przedsiębiorców.

W obszarze informowania o wykonywaniu zawodu zaproponowano zmiany:

- 1) systemowe (przeniesienie części regulacji do RWZRP),
- 2) merytoryczne (całości art. 31),
- 3) redakcyjne.

Zmiany systemowe polegają na propozycji rozdzielenia regulacji pomiędzy KERP, a RWZRP zgodnie z regułą, że zasady ogólne i ograniczenia reguluje KERP, a kwestie szczegółowe i działania dopuszczalne RWZRP (obecny art. 31 ust. 3 KERP). RWZRP może także regulować kwestię rankingów prawniczych i uczestnictwa w nich.

Zmiany merytoryczne polegają na zapewnieniu zgodności regulacji etycznej z prawem unijnym i krajowym. Proponowane jest zmiana definicji informowania (jego ujęcia jako każdej formy promocji – art. 31 ust. 2), określenie informacji wyłączonych z informowania (art. 31 ust. 3), doprecyzowanie i uzupełnienie ograniczeń informowania (także w obszarze współpracy z osobami trzecimi), wprowadzenie zasady oznaczania komunikatów marketingowych (art. 32). Zmiany redakcyjne polegają na drobnych korektach tekstu bez istotnej zmiany merytorycznej.

Art. 33.

1. Pozyskiwaniem klientów jest, bez względu na formę i środki techniczne, każde działanie radcy prawnego będące bezpośrednią propozycją zawarcia umowy z konkretnym klientem.

MATERIAŁ ROBOCZY

2. Radca prawny może pozyskiwać klientów w sposób zgodny z prawem, dobrymi obyczajami i z poszanowaniem godności zawodu.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie

Art. 33

- 1. Radca prawny może pozyskiwać klientów zgodnie z prawem, dobrymi obyczajami oraz postanowieniami Kodeksu. Do pozyskiwania klientów stosuje się art. 31 ust. 3 i art. 32 Kodeksu.*
- 2. Pozyskiwaniem klientów jest bezpośrednia lub pośrednia działalność mająca na celu doprowadzenie do zawarcia lub zmiany umowy z możliwą do zidentyfikowania lub zidentyfikowaną osobą lub klientem.*
- 3. Radca prawny nie może pozyskiwać klientów za pośrednictwem lub przy pomocy osób lub podmiotów zewnętrznych dzieląc się z nimi wynagrodzeniem pochodzącym od pozyskanego w ten sposób klienta, jeżeli nie uczestniczą one w świadczeniu pomocy prawnej na rzecz tego klienta.*
- 4. Dopuszczalne jest podawanie przez radcę prawnego w ramach przetargów lub konkursów informacji o sprawach prowadzonych na rzecz klienta, o ile wymagają tego przepisy prawa, a klienci wyrazili na to zgodę.*

Uzasadnienie:

Dystrybucja (sprzedaż) usług podlega harmonizacji na poziomie prawa unijnego (w tym dyrektywy usługowej i o handlu elektronicznym), z pewnymi ograniczeniami dotyczącymi ochrony konsumentów, spamingu lub marketingu bezpośredniego z wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych. Wobec jednak objęcia kierowania spersonalizowanych ofert do klientów pojęciem informowania o wykonywaniu zawodu należy podjąć decyzję czy zaadresować art. 33 KERP do dystrybucji usług (np. sprzedaż w internecie, sprzedaż wiązana, pośrednicy).

W obszarze informowania o wykonywaniu zawodu zaproponowano zmiany:

- 1) systemowe (przeniesienie części regulacji do RWZRP),*
- 2) merytoryczne (całości art. 33).*

Zmiany systemowe polegają na propozycji rozdzielenia regulacji pomiędzy KERP, a RWZRP zgodnie z regułą, że zasady ogólne i ograniczenia reguluje KERP, a kwestie szczegółowe i działania dopuszczalne RWZRP.

Zmiany merytoryczne polegają na modyfikacji i rozszerzenia definicji pozyskiwania klientów (art. 33 ust. 1) przez odniesienie jej do jakiegokolwiek działalności (w tym we współpracy z osobami trzecimi) mającej na celu doprowadzenie do zawarcia umowy z klientem (co może wynikać z celu lub kontekstu czynności, bez względu na to czy jest to robione osobiście - twarzą w twarz i na żywo, bezpośrednio - w czasie rzeczywistym, ale bez osobistej obecności lub pośrednio - nie w czasie rzeczywistym i bez z osobistej obecności. W porównaniu z dotychczasową regulacją pojęcie pozyskiwania będzie więc obejmować wszelką działalność mającą doprowadzić do ww. celu (np. poprzedzające lub wywołane taką propozycją), co może wynikać nie tylko z charakteru lub treści czynności, ale również z jej celu lub kontekstu (np.

MATERIAŁ ROBOCZY

informacja o zmianach w prawie z prezentacją gotowości do świadczenia usług w tym zakresie kierowana spersonalizowanym kanałem do klienta). Ograniczenia pozyskiwania będą identyczne jak informowania.

Art. 34.

1. Radca prawny nie może przyjmować wynagrodzenia lub innego świadczenia za skierowanie klienta do innego podmiotu świadczącego pomoc prawną lub usługi z nią związane.
2. Zakaz, o którym mowa w ust.1, nie dotyczy ustalonego w umowie wynagrodzenia lub innego świadczenia za przejęcie praktyki lub jej części, w tym sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego części, od radcy prawnego, adwokata lub innej osoby, z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód albo ich spadkobierców.

Art. 35.

Radca prawny może informować o wykonywaniu zawodu, pozyskiwać klientów oraz wykonywać czynności zawodowe drogą elektroniczną, jeśli:

- 1) jest zawsze jednoznacznie identyfikowalny jako nadawca lub odbiorca, w szczególności poprzez adresy poczty elektronicznej lub inne identyfikatory;
- 2) nie korzysta z drogi elektronicznej w sposób anonimowy lub na rzecz osób, których nie można jednoznacznie zidentyfikować jako konkretnych klientów lub odbiorców czy nadawców w komunikacji, w szczególności w Internecie;
- 3) nie korzysta z form aktywności dostępnych drogą elektroniczną w sposób sprzeczny z prawem, dobrymi obyczajami i zasadami Kodeksu, w szczególności tworząc rozwiązania skutkujące nieprawdziwymi, wprowadzającymi w błąd, ocennymi oznaczeniami lub informacjami, lub w sposób utrudniający innym radcom prawnym dostęp do rynku;
- 4) korzysta z form aktywności dostępnych drogą elektroniczną w sposób gwarantujący oddzielenie wykonywania zawodu od swoich prywatnych przekonań, poglądów, postaw i działań oraz innej działalności zawodowej;
- 5) nie wydaje, nie inspirowa lub nie płaci osobom trzecim za wydawanie pozytywnych lub negatywnych opinii, komentarzy, poleceń, rekomendacji bądź referencji dotyczących wykonywania zawodu przez siebie lub inne osoby, z którymi może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód, w szczególności w sposób anonimowy, nieprawdziwy lub wprowadzający w błąd;
- 6) poprzez okresową archiwizację zabezpiecza i dba o dostępność danych przetwarzanych drogą elektroniczną;
- 7) chroni tajemnicę zawodową, informując w treści korespondencji elektronicznej o jej poufnym charakterze; zabezpieczenie uznaje się za należyte, jeżeli klient po uprzednim poinformowaniu go o zagrożeniach związanych z korzystaniem z drogi elektronicznej, domyślnie lub wyraźnie zaakceptował stosowane w komunikacji z nim środki, techniki, sposoby, systemy lub standardy komunikacji elektronicznej.

MATERIAŁ ROBOCZY

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie oraz przeniesienie art. 35 pkt 6 i 7 do Regulaminu wykonywania zawodu

Art. 35

1. *Radca prawny może wykonywać zawód drogą elektroniczną*
2. *Wykonując zawód drogą elektroniczną radca prawny:*
 - 1) *powinien być zawsze jednoznacznie identyfikowalny jako nadawca lub odbiorca wykonujący zawód, w tym poprzez adresy poczty elektronicznej lub inne identyfikatory;*
 - 2) *nie może korzystać z drogi elektronicznej w sposób anonimowy lub wobec anonimowych klientów lub innych odbiorców.*

Uzasadnienie:

W obszarze wykonywania zawodu drogą elektroniczną zaproponowano zmiany:

- 1) *systemowe,*
- 2) *merytoryczne (całości art. 35).*

Zmiany systemowe polegają na propozycji przeniesienia art. 35 pkt 3, 6-7 lub całości art. 35 do RWZRP jako materii o charakterze materialno-technicznym, a pozostawienia w KERP jedynie zasady ogólnej.

Zmiany merytoryczne dotyczą kierunkowo zapewnienia dobrej jakości legislacyjnej art. 35.

Rozdział 4

Wynagrodzenie radcy prawnego oraz środki klienta

Art. 36.

1. Wynagrodzenie radcy prawnego obejmuje honorarium i wydatki. Wysokość wynagrodzenia lub sposób jego ustalenia powinny zostać uzgodnione z klientem przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej.
2. Wysokość honorarium powinna być ustalana z uwzględnieniem koniecznego nakładu pracy, wymaganej specjalistycznej wiedzy, umiejętności i odpowiedniego doświadczenia, stopnia trudności i złożoności sprawy, jej precedensowego bądź nietypowego charakteru, miejsca i terminu świadczenia usługi lub innych szczególnych warunków wymaganych przez klienta, znaczenia sprawy dla klienta, odpowiedzialności wiążącej się z prowadzeniem sprawy, utraty lub ograniczenia możliwości pozyskania innych klientów oraz rodzaju więzi z klientem.
3. Radcy prawnemu nie wolno zawierać z klientem umowy, na mocy której klient zobowiązuje się zapłacić honorarium za prowadzenie sprawy wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego jej wyniku, chyba że co innego stanowią przepisy prawa. Dopuszczalna jest natomiast umowa, która przewiduje dodatkowe honorarium za pomyślny wynik sprawy, zawarta przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy.
4. Radca prawny nie jest zobowiązany do ponoszenia za klienta opłat i wydatków w prowadzonej sprawie. Radca prawny nie ponosi odpowiedzialności za skutki prawne, jakie mogą powstać w następstwie ich nieuiszczenia.

MATERIAŁ ROBOCZY

5. Radcy prawnemu nie wolno wstrzymać wykonania czynności w prowadzonej sprawie z powodu nieotrzymania ustalonego honorarium lub jego części. Jednakże, jeśli klient go nie zapłaci – radca prawny może na tej podstawie wypowiedzieć zlecenie i pełnomocnictwo.

Propozycja rekomendowana:

- **wykreślenie pojęcia „honorarium” i jednolite uregulowanie „wynagrodzenia”;**
- **wprowadzenie w ust. 2 katalogu otwartego;**
- **doprecyzowanie zasad ponoszenia wydatków w ust. 4;**
- **dodanie ust. 6.**

Art. 36

1. Wysokość wynagrodzenia radcy prawnego lub sposób jego ustalenia powinny zostać uzgodnione z klientem przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej.
2. Wysokość wynagrodzenia powinna być ustalana, *w szczególności z uwzględnieniem koniecznego nakładu pracy, wymaganej specjalistycznej wiedzy, umiejętności i odpowiedniego doświadczenia, stopnia trudności i złożoności sprawy, jej precedensowego bądź nietypowego charakteru, miejsca i terminu świadczenia usługi lub innych szczególnych warunków wymaganych przez klienta, znaczenia sprawy dla klienta, odpowiedzialności wiążącej się z prowadzeniem sprawy, utraty lub ograniczenia możliwości pozyskania lub wykonywania czynności zawodowych na rzecz innych klientów oraz rodzaju więzi z klientem.*
3. Radcy prawnemu nie wolno zawierać z klientem umowy, na mocy której klient zobowiązuje się zapłacić wynagrodzenie za prowadzenie sprawy wyłącznie w razie osiągnięcia pomyślnego jej wyniku, chyba że co innego stanowią przepisy prawa. Dopuszczalna jest natomiast umowa, która przewiduje dodatkowe wynagrodzenie za pomyślny wynik sprawy, zawarta przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy.
4. *Wynagrodzenie radcy prawnego nie obejmuje opłat i wydatków. Radca prawny nie jest zobowiązany do ponoszenia za klienta opłat i wydatków. Radca prawny nie ponosi odpowiedzialności za skutki prawne, jakie mogą powstać w następstwie ich nieuiszczenia.*
5. Radcy prawnemu nie wolno wstrzymać wykonania czynności w prowadzonej sprawie z powodu nieotrzymania ustalonego wynagrodzenia lub jego części. Jednak w przypadku, gdy klient go nie zapłaci – radca prawny może na tej podstawie wypowiedzieć umowę i pełnomocnictwo.
6. *Radca prawny nie może dzielić się wynagrodzeniem za świadczenie pomocy prawnej z osobą lub podmiotem, które nie uczestniczyły w jej świadczeniu. Zakaz ten nie dotyczy wynagrodzenia dzielonego w ramach wspólnego wykonywania zawodu (w tym podziału zysku w kancelarii) lub wspólnego świadczenia pomocy prawnej z innym radcą prawnym lub osobą, z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód.*

MATERIAŁ ROBOCZY

Art. 37.

1. Pieniądze, papiery wartościowe i inne aktywa majątkowe klienta, znajdujące się w posiadaniu radcy prawnego, o ile ich zdeponowanie na rachunku jest możliwe, powinny być odpowiednio wyodrębnione i zdeponowane na rachunku odrębnym od innych rachunków radcy prawnego. Nie dotyczy to przekazanych radcy prawnemu środków na pokrycie opłat i wydatków związanych z prowadzoną sprawą.
2. Radca prawny powinien poinformować klienta o miejscu zdeponowania i sposobie zabezpieczenia tych środków.
3. Wszelki obrót aktywami, o których mowa w ust. 1, w tym dokonywany pomiędzy radcą prawnym a klientem, musi być odpowiednio ewidencjonowany i udokumentowany.
4. Radca prawny nie może przekazać środków z rachunku odrębnego na swój rachunek z tytułu zapłaty wynagrodzenia bez pisemnej zgody klienta.
5. Radca prawny jest zobowiązany na żądanie klienta lub osoby, na rzecz której wykonywał czynności zawodowe, wydać środki, o których mowa w ust. 1 – niezwłocznie lub na warunkach zaakceptowanych przez klienta lub tę osobę.

Propozycja rekomendowana – ograniczenie przepisu do ust. 1 i 2 oraz przeniesienie postanowień do Regulaminu wykonywania zawodu

Art. 37.

1. Pieniądze, papiery wartościowe i inne aktywa majątkowe klienta, znajdujące się w posiadaniu radcy prawnego, o ile ich zdeponowanie na rachunku jest możliwe, powinny być odpowiednio wyodrębnione i zdeponowane na rachunku odrębnym od innych rachunków radcy prawnego. Nie dotyczy to przekazanych radcy prawnemu środków na pokrycie opłat i wydatków związanych z prowadzoną sprawą.
2. *uchylony*
3. *uchylony*
4. *Radca prawny nie może przekazać środków z tytułu zapłaty wynagrodzenia z rachunku odrębnego na swój rachunek bez zgody klienta. Jeżeli jednak umowa o świadczenie pomocy prawnej zawarta została w formie co najmniej dokumentowej, a klient pozostaje w opóźnieniu z zapłatą wymagalnego wynagrodzenia radcy prawnego lub jego części, radca prawny ma prawo potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością klienta o wypłatę środków znajdujących się w dyspozycji radcy prawnego.*
5. *uchylony*

Uzasadnienie:

Zaproponowano zmiany:

- 1) *systemowe,*
- 2) *merytoryczne.*

Zmiany systemowe polegają na propozycji przeniesienia całości regulacji do RWZRP jako materii ściśle materialno-technicznej lub co najmniej ust. 3-5.

MATERIAŁ ROBOCZY

Zmiany merytoryczne polegają na dopuszczeniu pod pewnymi warunkami zatrzymania środków klienta na poczet należnego wynagrodzenia (potrącenia wierzytelności)

Rozdział 5 Wolność słowa i pisma

Art. 38.

1. Radca prawny, korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą.
2. Radca prawny nie może w swych zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym.
3. Radca prawny nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta.
4. Radca prawny odpowiada za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną.
5. Radca prawny powinien w swoich wystąpieniach zachować umiar i takt.
6. Radca prawny powinien unikać publicznego okazywania swojego osobistego stosunku do klienta, jego osób najbliższych i innych uczestników postępowania.
7. Negatywne nastawienie klienta do strony przeciwnej nie powinno mieć wpływu na postawę radcy prawnego, który powinien działać taktownie i bez uprzedzeń do strony przeciwnej, nie podejmując działań zmierzających do zaostrzenia konfliktu.

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia ust. 1 i uchylenie ust. 5

Art. 38

1. *Radca prawny w swoich zawodowych wystąpieniach obowiązany jest zachować rzeczowość, umiar i takt.*
2. *Radca prawny nie może w swoich zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym.*
3. *Radca prawny nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta.*
4. *Radca prawny odpowiada za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną.*
5. *uchylony*
6. *Radca prawny powinien unikać publicznego okazywania swojego osobistego stosunku do klienta, jego osób najbliższych i innych uczestników postępowania.*
7. *Negatywne nastawienie klienta do strony przeciwnej nie powinno mieć wpływu na postawę radcy prawnego, który powinien działać taktownie i bez uprzedzeń do strony przeciwnej, nie podejmując działań zmierzających do zaostrzenia konfliktu.*

Uzasadnienie:

Zaproponowano zmiany merytoryczne polegające na dostawianiu regulacji etycznej do regulacji ustawowej (ust. 1 i 5).

MATERIAŁ ROBOCZY

Art. 39.

Radca prawny wypowiadający się publicznie o sprawie prowadzonej przez niego lub innego radcę prawnego nie może uchybiać godności zawodu. Powinien zachować umiar, takt oraz zawodowy dystans wobec sprawy, a informacje o swojej działalności zawodowej ograniczyć do niezbędnej i rzeczowej potrzeby.

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia poprzez dodanie ust. 1 i doprecyzowanie ust. 2

Art. 39

- 1. Korzystanie przez radcę prawnego z wolności słowa i pisma poza wykonywaniem zawodu nie może mieć na celu informowania lub pozyskiwania klientów.*
- 2. Radca prawny wypowiadający się w swoich zawodowych wystąpieniach publicznie o sprawie prowadzonej przez niego lub innego radcę prawnego nie może uchybiać godności zawodu. Obowiązany jest uwzględnić dobro i interesy klienta, zachować umiar, takt oraz zawodowy dystans wobec sprawy, a informacje o swojej działalności zawodowej ograniczyć do niezbędnej i rzeczowej potrzeby.*

Uzasadnienie:

Zaproponowano zmiany merytoryczne polegające na:

- 1) dostosowaniu regulacji etycznej do regulacji ustawowej oraz sprecyzowaniu, że korzystanie z wolności słowa i pisma nie może stanowić przejawu informowania o wykonywaniu zawodu lub pozyskiwania klientów,*
- 2) rozgraniczenia sfery wykonywania zawodu w obszarze informowania o wykonywaniu zawodu i pozyskiwania klientów od komunikacji z mediami przy wykorzystaniu wolności pisma i słowa (również w działalności pozazawodowej radcy prawnego) co ma na celu ochronę interesów klientów i innych odbiorców komunikacji, w szczególności zaś w zakresie wykorzystywania dla tych celów działalności pozazawodowej nie związanej bezpośrednio z wykonywaniem zawodu, jako czynnikiem zakłócającym swobodę podejmowania przez klienta decyzji w oparciu o czynniki zawodowe istotne, a nie zawodowo nieistotne (ust. 1),*
- 3) proponowana zmiana ma na celu uzupełnienie katalogu kryteriów wolności wypowiedzi o sprawie klienta o dobro i interesy klienta, które stanowią istotny czynnik warunkujący celowość i zasadność wypowiedzi (ust. 2).*

Rozdział 6

Wspólne wykonywanie zawodu i współpraca przy wykonywaniu zawodu

Art. 40.

Radca prawny wykonujący zawód w jednostce organizacyjnej, w której regulacje wewnętrzne (procedury, regulaminy) są sprzeczne z Kodeksem, jest obowiązany do postępowania zgodnie z Kodeksem.

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia

Art. 40

1. Radca prawny:

- 1) wykonujący zawód w jednostce organizacyjnej,*
- 2) wykonujący zawód z osobami, z którymi na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód,*
- 3) wykonujący zawód w formie, która dopuszcza udział osób lub podmiotów trzecich niewykonyjących zawodu, w tym z osobami lub podmiotami prowadzącymi nieregulowaną działalność prawniczą,*
- 4) współpracujący, w tym kapitałowo, gospodarczo, organizacyjnie lub umownie, przy wykonywaniu czynności zawodowych z osobami lub podmiotami trzecimi niewykonyjącymi zawodu, w tym osobami lub podmiotami prowadzącymi nieregulowaną działalność prawniczą*

- obowiązany jest do postępowania zgodnie z postanowieniami Kodeksu, także w sytuacjach, gdy zasady wykonywania zawodu, etyki zawodowej lub inne regulacje wiążące te osoby lub podmioty, są sprzeczne z postanowieniami Kodeksu.

2. Wykonywanie zawodu lub współpraca, o których mowa ust. 1 nie może w szczególności naruszać form wykonywania zawodu, ograniczać niezależności, stwarzać zagrożenia naruszenia tajemnicy zawodowej lub ryzyka wystąpienia konfliktu interesów, uchybiać godności zawodu, naruszać dobra lub interesu klienta.

Uzasadnienie:

Zaproponowano zmiany merytoryczne polegające na:

- 1) wprowadzeniu regulacji dotyczącej przestrzegania kodeksu przy wspólnym wykonywaniu zawodu lub współpracy przy wykonywaniu zawodu (ust. 1),*
- 2) wprowadzeniu zasad dotyczących dopuszczalności współpracy z osobami prowadzącymi działalność prawniczą przy wykonywaniu zawodu (poza ramami jego wykonywania w ramach określonej formy wykonywania zawodu),*
- 3) wprowadzenie regulacji (ust. 1 i 2) zapewniającej przejrzystość dla klientów i innych odbiorców usług oraz kolegów w wykonywaniu zawodu przy utrzymywaniu przez radcę prawnego różnego rodzaju związków z innymi osobami (w tym wprowadzenie obowiązku komunikowania tych związków), co jest konieczne z uwagi na uczciwość i rzetelność zawodową oraz w celu ochrony interesów ww. osób; znajomość takich związków ma bowiem istotny wpływ na decyzje klientów i innych odbiorców usług oraz umożliwia stworzenie warunków do uczciwej koleżeńskej konkurencji. Istotne jest także, aby komunikacji takich związków była uczciwa i rzetelna (a nie np. utwierdzała w przekonaniu, że mamy do czynienia z jedną i tą samą kancelarią oraz zespołem uczestniczących w niej prawników, gdy w rzeczywistości tak nie będzie, bo będą to prawnicy prowadzący indywidualne kancelarie – związani tylko współpracą umowną przy świadczeniu usług lub wspólnotą biurową, ale prezentujący się komunikacyjnie jako jedna kancelaria i zespół prawników),*
- 4) wprowadzenie regulacji (ust. 3) dotyczącej obowiązków radcy prawnego wynikających z jego uczestnictwa w tzw. alternatywnych strukturach biznesowych stanowiących formę*

MATERIAŁ ROBOCZY

wykonywania zawodu – tj. z udziałem osób nie wykonujących zawodu regulowanego lub prowadzących działalność prawniczą nieregulowaną tj. na zasadach wolności gospodarczej, a nie wykonywania zawodu regulowanego – co jest konieczne z uwagi na dopuszczenie prowadzenia przez takie struktury działalności prawniczej (w tym częściowo pokrywającej się z zakresem pomocy prawnej) oraz z uwagi na uczciwość i rzetelność zawodową wobec klientów lub kolegów,

- 5) wprowadzenie zasad dotyczących współpracy przy wykonywaniu zawodu z osobami trzecimi we wspólnej realizacji na rzecz klienta czynności wymagających zróżnicowanych kompetencji w ramach tzw. alternatywnych struktur biznesowych (ust. 4) w oparciu o zakaz naruszania podstawowych zasad etyki zawodowej; Wprowadzenie obowiązku zapewnienia umownej i obejmującej pomoc prawną podstawy prawnej takiej współpracy z obowiązkiem uregulowanie w takiej umowie roli, zadań i zasad współpracy jej uczestników (szczególnie w zakresie rozliczania wynagrodzenia za świadczenie pomocy prawnej) z uwagi godność zawodu, niezależność, tajemnicę zawodową i konflikt interesów oraz w celu ochrony dobra wymiaru sprawiedliwości i interesów klientów,

Należy zauważyć pokrywający się częściowo obszar regulacji art. 40 KERP i § 15 Regulaminu wykonywania zawodu (jednak przy braku wyraźnej regulacji w Regulaminie tej kwestii w odniesieniu do wykonywania zawodu stosunku pracy) – należy więc rozstrzygnąć, czy § 15 Regulaminu to materia kodeksowa czy regulaminowa.

Art. 41.

Radca prawny koordynujący pracę zespołu radców prawnych lub zatrudniający innego radcę prawnego nie może naruszać niezależności wykonywania zawodu poprzez merytoryczne ingerowanie w treść zajmowanego stanowiska co do prawa oraz samodzielności w prowadzeniu sprawy przed sądem lub innym organem orzekającym.

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia

Art. 41

Radca prawny sprawujący kierownictwo nad innym radcą prawnym, w szczególności jako zatrudniający innego radcę prawnego, koordynujący pracę zespołu radców prawnych lub współpracujący z nim przy wykonywaniu zawodu, nie może naruszać ich niezależności w wykonywaniu zawodu poprzez merytoryczne ingerowanie w treść zajmowanego stanowiska co do prawa oraz samodzielności w prowadzeniu sprawy przed sądem lub innym organem orzekającym.

Uzasadnienie:

Zaproponowano zmiany systemowe i merytoryczne polegające na:

- 1) doprecyzowaniu zasad koordynacji pomocy prawnej i zatrudniania radców prawnych w ramach wspólnego wykonywania zawodu w jednostkach organizacyjnych,
- 2) wprowadzenie regulacji dotyczącej współpracy z osobami trzecimi nie prowadzącymi działalności prawniczej (specjalistami) przy wykonywaniu zawodu,

MATERIAŁ ROBOCZY

- 3) *objęcie dotychczasowym art. 41 KERP nie tylko podmiotów zatrudniających radców prawnych, ale również współpracujących z nimi przy wykonywaniu zawodu, ich zwierzchników lub koordynatorów ich pracy (ust. 1) z uwagi na zapewnienie niezależności zawodowej innym niż tylko zatrudnieni radcowie prawni,*

Rozdział 7

Świadczenie pomocy prawnej na rzecz osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej

Art. 42.

1. Radca prawny wykonujący zawód na podstawie umowy o pracę bądź umowy o świadczenie stałej pomocy prawnej klientowi będącemu osobą prawną nie może:
 - 1) utożsamiać interesu klienta z interesem jego organów lub jednego z nich albo członków tych organów;
 - 2) utożsamiać interesu klienta z interesem innych podmiotów z grupy kapitałowej i grupy spółek klienta bądź interesem ich organów albo członków tych organów;
 - 3) odmówić udzielenia porad, opinii prawnych lub wyjaśnień co do prawa żadnemu z organów tej osoby prawnej, chyba że umowa z klientem stanowi inaczej.
2. Umowa z klientem lub odrębne oświadczenie klienta powinno wskazywać organy i osoby upoważnione do zasięgania od radcy prawnego stanowiska co do prawa i wyrażania zgody na podejmowane czynności zawodowe.
3. Umowa z klientem może wskazywać na konieczność brania pod uwagę przez radcę prawnego – obok interesu klienta – również interesu jego grupy kapitałowej.
4. Stanowisko co do prawa, przedstawiane przez radcę prawnego na wniosek jednego z organów klienta, radca prawny powinien udostępnić innym organom na ich wniosek, chyba że umowa z klientem stanowi inaczej. Umowa z klientem może regulować udostępnianie takiego stanowiska organom lub osobom z grupy kapitałowej klienta.
5. W razie różnicy stanowisk pomiędzy organami klienta lub członkami jego organów radca prawny nie może występować w roli arbitra lub członka zespołu rozstrzygającego spór. Dotyczy to także organów grupy kapitałowej klienta i ich członków. Powinien natomiast dołożyć starań dla usunięcia tej różnicy.
6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do świadczenia pomocy prawnej jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną.

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia ust. 3

Art. 42

1. Radca prawny wykonujący zawód na podstawie umowy o pracę bądź umowy o świadczenie stałej pomocy prawnej klientowi będącemu osobą prawną nie może:
 - 1) utożsamiać interesu klienta z interesem jego organów lub jednego z nich albo członków tych organów;

MATERIAŁ ROBOCZY

- 2) utożsamiać interesu klienta z interesem innych podmiotów z grupy kapitałowej i grupy spółek klienta bądź interesem ich organów albo członków tych organów;
- 3) odmówić udzielenia porad, opinii prawnych lub wyjaśnień co do prawa żadnemu z organów tej osoby prawnej, chyba że umowa z klientem stanowi inaczej.
2. Umowa z klientem lub odrębne oświadczenie klienta powinno wskazywać organy i osoby upoważnione do zasięgania od radcy prawnego stanowiska co do prawa i wyrażania zgody na podejmowane czynności zawodowe.
3. *Umowa z klientem należącym do grupy kapitałowej może przewidywać:*
 - 1) *zobowiązanie radcy prawnego do wykonywania czynności zawodowych na rzecz innych klientów należących do tej grupy, z tym, że nie może to naruszać form wykonywania zawodu, ograniczać niezależności, stwarzać zagrożenia naruszenia tajemnicy zawodowej lub ryzyka wystąpienia konfliktu interesów, uchybiać godności zawodu,*
 - 2) *obowiązek brania pod uwagę przez radcę prawnego – obok interesu klienta – również interesu grupy kapitałowej do której ten klient należy.*
4. Stanowisko co do prawa, przedstawiane przez radcę prawnego na wniosek jednego z organów klienta, radca prawny powinien udostępnić innym organom na ich wniosek, chyba że umowa z klientem stanowi inaczej. Umowa z klientem może regulować udostępnianie takiego stanowiska organom lub osobom z grupy kapitałowej klienta.
5. W razie różnicy stanowisk pomiędzy organami klienta lub członkami jego organów radca prawny nie może występować w roli arbitra lub członka zespołu rozstrzygającego spór. Dotyczy to także organów grupy kapitałowej klienta i ich członków. Powinien natomiast dołożyć starań dla usunięcia tej różnicy.
6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do świadczenia pomocy prawnej jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną.

Uzasadnienie:

Zaproponowano zmiany merytoryczne polegające (ust. 3 pkt 1) ma na celu dopuszczenie możliwości zawierania umów z klientem przewidujących zobowiązanie do świadczenia pomocy prawnej klientowi i innym osobom (zwykle klientom klienta) albo tylko innym osobom, o ile nie narusza to prawa i zasad Kodeksu. Ma to na celu zapewnianie właściwej umownej podstawy prawnej radcy prawnego zarówno z klientem jak i innymi osobami (patrz nowy art. 43 ust. 1 KERP). Przepisy prawa mogą dopuszczać świadczenie pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z osobą nie będącą klientem np. praca tymczasowa, gdzie umowa zawierana jest tylko z agencją zatrudnienia, a nie z pracodawcom użytkownikiem lub nieodpłatną pomoc prawa, gdzie umowa zawierana jest z gminą. Wychodzi to naprzeciw praktyce obrotu zwłaszcza w ramach alternatywnych struktur biznesowych lub grup kapitałowych.

Dział IV
Stosunek do klienta

Art. 43.

1. Radca prawny nie może podjąć się prowadzenia sprawy, jeśli nie otrzyma zlecenia od klienta albo osoby go reprezentującej albo jeżeli sprawa nie zostanie mu powierzona na podstawie przepisów prawa przez sąd lub inny organ.
2. Podejmując się świadczenia pomocy prawnej, radca prawny obowiązany jest przed przystąpieniem do czynności zawodowych ustalić z klientem zakres usługi, wysokość honorarium lub sposób jego wyliczenia, a także zasady ponoszenia opłat i wydatków.
3. Na żądanie klienta radca prawny powinien poinformować go o posiadanym ubezpieczeniu o odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu zawodu oraz o organie przyjmującym skargi na działalność zawodową.
4. Radca prawny, udzielając pełnomocnictwa substytucyjnego, powinien umożliwić substytutowi odpowiednie przygotowanie się do podjęcia obowiązków, a substytut powinien potwierdzić przyjęcie pełnomocnictwa.

Propozycja rekomendowana – zmiana brzmienia ust. 1, dostosowanie pojęcia „wynagrodzenie”, zmiana funktora, uchylenie ust. 4

Art. 43

1. *Radca prawny obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe wyłącznie na podstawie umowy zawartej z klientem, chyba że sprawa zostanie mu powierzona na podstawie przepisów prawa przez sąd lub inny organ lub na podstawie umowy z podmiotem wykonującym zadania publiczne w zakresie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej.*
2. *Podejmując się świadczenia pomocy prawnej, radca prawny obowiązany jest przed przystąpieniem do czynności zawodowych ustalić z klientem zakres usługi, wysokość wynagrodzenia lub sposób jego wyliczenia, a także zasady ponoszenia opłat i wydatków.*
3. *Na żądanie klienta radca prawny obowiązany jest poinformować go o posiadanym ubezpieczeniu o odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu zawodu oraz o organie przyjmującym skargi na działalność zawodową.*
4. *uchylony*

Uzasadnienie: proponowane zmiany mają na celu: zapewnienie (ust. 1) właściwej umownej podstawy prawnej wykonywania czynności zawodowych na rzecz klienta lub innych osób, gdy przewiduje to umowa z klientem lub osobą nie będącą klientem (np. praca tymczasowa, nieodpłatna pomoc prawna) (patrz także art. 42 ust. 3 KERP), co ma przeciwdziałać jej świadczeniu tylko na podstawie pełnomocnictwa, z uwagi na uczciwość i rzetelność zawodową oraz w celu ochrony interesów klientów lub innych odbiorców usług oraz kolegów,

MATERIAŁ ROBOCZY

Art. 44.

1. Radca prawny, na żądanie klienta, obowiązany jest informować go o przebiegu sprawy i jej wyniku, a w szczególności o skutkach podejmowanych czynności procesowych.
2. Radca prawny obowiązany jest uzyskać zgodę klienta na dokonanie czynności procesowych obejmujących wniesienie pozwu, uznanie powództwa, zawarcie ugody, cofnięcie powództwa.
3. Radca prawny powinien przedstawić klientowi informację o bezzasadności lub niecelowości wnoszenia środka odwoławczego od orzeczenia kończącego sprawę w danej instancji.

Propozycja rekomendowana – w ust. 3 zmiana funkтора i dodanie wyrazów „chyba że przepisy prawa stanowią inaczej”

Art. 44.

1. Radca prawny obowiązany jest informować klienta o przebiegu sprawy i jej wyniku w sposób z nim uzgodniony, w szczególności o skutkach podejmowanych czynności procesowych, chyba że klient wyrazi zgodę na odstąpienie od tego obowiązku.
2. Radca prawny obowiązany jest uzyskać zgodę klienta *na skierowanie sprawy do polubownego załatwienia* lub na dokonanie czynności procesowych obejmujących wniesienie pozwu, uznanie powództwa, zawarcie ugody, cofnięcie powództwa.
3. Radca prawny *obowiązany jest* przedstawić klientowi informację o bezzasadności lub niecelowości wnoszenia środka odwoławczego od orzeczenia kończącego sprawę w danej instancji, *chyba że przepisy prawa stanowią inaczej*.

Propozycja rekomendowana – dodanie art. 44a

Art. 44a.

W sprawie, która nadaje się do polubownego załatwienia, radca prawny obowiązany jest przedstawić klientowi informację o pozasądowych możliwościach rozstrzygnięcia lub rozwiązania sporu, w szczególności w trybie mediacyjnym oraz arbitrażowym.

Art. 45.

Stosunki pomiędzy radcą prawnym a klientem powinny być oparte na zaufaniu. Utrata zaufania może być podstawą wypowiedzenia pełnomocnictwa przez radcę prawnego.

Proponowane rekomendowana – dodanie wyrazów „i rozwiązania umowy”

Art. 45.

Stosunki pomiędzy radcą prawnym a klientem powinny być oparte na zaufaniu. Utrata zaufania może być podstawą wypowiedzenia pełnomocnictwa *i rozwiązania umowy* przez radcę prawnego.

Art. 46.

Radca prawny nie może odmówić wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od niego

MATERIAŁ ROBOCZY

dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził. Radca prawny nie może uzależniać wydania tych dokumentów od uregulowania przez klienta należności.

Art. 47.

Radca prawny, rezygnując z prowadzenia sprawy, powinien uczynić to w takim czasie, by klient dla ochrony swoich interesów mógł skorzystać z pomocy prawnej innej osoby.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie

Art. 47.

Radca prawny, rezygnując ze świadczenia pomocy prawnej, obowiązany jest uczynić to w takim czasie, by klient dla ochrony swoich interesów mógł skorzystać z pomocy prawnej innej osoby. Radca prawny obowiązany jest dokonać w takim przypadku czynności niecierpiących zwłoki, których zaniechanie wiązałoby się z nieodwracalnym uszczerbkiem dla interesu klienta.

Dział V

Stosunek do sądów i urzędów

Art. 48.

Radca prawny powinien dbać o to, aby jego zachowanie nie naruszyło powagi sądu, urzędu lub innych instytucji, przed którymi występuje, a także, by jego wystąpienia nie naruszały godności osób uczestniczących w postępowaniu.

Art. 49.

Radca prawny nie może publicznie okazywać swojego osobistego stosunku do pracowników wymiaru sprawiedliwości, organów i innych instytucji, przed którymi występuje, a także do klientów oraz osób, których dotyczą czynności przez niego wykonywane.

Propozycja rekomendowana – wykreślenie wyrazów „ a także do klientów oraz osób, których dotyczą czynności przez niego wykonywane”

Art. 49.

Radca prawny nie może publicznie okazywać swojego osobistego stosunku do pracowników wymiaru sprawiedliwości, organów i innych instytucji, przed którymi występuje.

Dział VI

Stosunki pomiędzy radcami prawnymi

Art. 50.

1. Radca prawny obowiązany jest do lojalności i koleżeństwa wobec członków samorządu radców prawnych.

MATERIAŁ ROBOCZY

2. Radca prawny powinien powstrzymać się od działania naruszającego obowiązek lojalności wobec radcy prawnego współpracującego z nim w kancelarii również po zakończeniu tej współpracy.
3. Radcy prawnemu nie wolno podejmować czynności zmierzających do pozbawienia innego radcy prawnego zatrudnienia lub utraty klienta, chyba że wynika to z jego obowiązków przewidzianych prawem albo stanowi zgodną z Kodeksem formę pozyskiwania klienta.

Propozycja rekomendowana – zmiana funkтора

Art. 50.

1. Radca prawny obowiązany jest do lojalności i koleżeństwa wobec członków samorządu.
2. Radca prawny *obowiązany jest* powstrzymać się od działania naruszającego obowiązek lojalności wobec radcy prawnego współpracującego z nim w kancelarii również po zakończeniu tej współpracy.
3. Radca prawny *nie może* podejmować czynności zmierzających do pozbawienia innego radcy prawnego zatrudnienia lub utraty klienta, chyba że wynika to z jego obowiązków przewidzianych prawem albo stanowi zgodną z Kodeksem formę pozyskiwania klienta.

Art. 51.

Radcy prawnemu nie wolno porozumiewać się z przeciwnikiem klienta z pominięciem jego pełnomocnika lub obrońcy będącego radcą prawnym albo osobą, z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód, chyba że zostało to uzgodnione z tym pełnomocnikiem lub obrońcą.

Propozycja rekomendowana – zmiana funkтора

Art. 51.

Radca prawny *nie może* porozumiewać się z przeciwnikiem klienta z pominięciem jego pełnomocnika lub obrońcy będącego radcą prawnym albo osobą, z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód, *chyba że pełnomocnik lub obrońca wyrazili na to zgodę.*

Art. 52.

1. Radca prawny może zwracać uwagę członkowi samorządu radcowskiemu postępującemu niezgodnie z zasadami etyki zawodowej.
2. Radca prawny może złożyć związaną z wykonywaniem zawodu skargę na innego radcę prawnego wyłącznie do właściwego organu samorządu radców prawnych.
3. Niedopuszczalne jest wypowiedzanie przez radcę prawnego wobec osób trzecich negatywnej opinii o czynnościach zawodowych innego radcy prawnego, chyba że potrzeba albo obowiązek takiej oceny wynikają z zadań lub uprawnień służbowych bądź samorządowych.
4. Radca prawny wydający opinię o wykonywaniu zawodu przez innego radcę prawnego obowiązany jest wysłuchać opiniowanego oraz zachować obiektywizm i rzeczowość.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie ust. 3, ujednoczenie terminologii

Art. 52

1. Radca prawny może zwracać uwagę członkowi samorządu postępującemu niezgodnie z zasadami etyki zawodowej.
2. Radca prawny może złożyć związane z wykonywaniem zawodu *zawiadomienie* dotyczące innego radcy prawnego wyłącznie do właściwego organu samorządu.
3. *Radca prawny obowiązany jest zachować wzgląd na interes publiczny i godność zawodu przy wyrażaniu wobec osób trzecich negatywnych wypowiedzi lub opinii o wykonywaniu zawodu przez innego radcę prawnego, chyba że wynika to z jego zadań samorządowych lub określonych przepisami prawa.*
4. Radca prawny wypowiadający się o innym radcy prawnym lub wydający opinię o wykonywaniu zawodu przez innego radcę prawnego obowiązany jest wysłuchać w miarę możliwości *zainteresowanego* oraz zachować obiektywizm i rzeczowość.

Uzasadnienie: proponowane zmiany ma na celu usunięcie sprzeczności dotychczasowego art. 52 ust. 3 KERP z Konstytucją - w wyroku TK z 23.04.2008 r. SK 16/07 uznano, że art. 52 ust. 2 KEL (o treści praktycznie istotnie zbliżonej do art. 52 ust. 3 KERP) zabraniający publicznych wypowiedzi na temat działalności zawodowej innego lekarza narusza wolność słowa i ogranicza prawo do krytyki innego lekarza, gdyż zabrania prawdziwych i uzasadnionych interesem publicznym wypowiedzi krytycznych. Rozwiązanie polega na wprowadzeniu dopuszczalności negatywnych wypowiedzi (opartych na faktach) o innym radcy prawnym przy zachowaniu ostrożności i uwzględnieniu interesu publicznego, godności zawodu oraz zastrzeżeniu prawdziwości, obiektywizmu i rzeczowości oraz wprowadzeniu dopuszczalności wyrażania opinii (wypowiedzi opartych na ocenach) oraz powinności wysłuchania opiniowanego.

Art. 53.

1. Przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych radca prawny powinien dowiedzieć się od klienta, czy w tej samej sprawie działa już na jego rzecz inny radca prawny. Jeżeli działa, radca prawny:
 - 1) informuje go o podjęciu się świadczenia pomocy prawnej w tej sprawie;
 - 2) ustala z nim oraz klientem zasady współpracy, jeżeli jest to uzasadnione interesem klienta lub tego on oczekuje;
 - 3) nie podejmuje działań mających na celu podważenie zaufania klienta wobec niego.
2. Przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych radca prawny powinien dowiedzieć się od klienta, czy w tej samej sprawie i w podobnym zakresie działał uprzednio na jego rzecz inny radca prawny.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, dotychczasowy lub poprzedni radca prawny świadczący klientowi pomoc prawną informuje radcę prawnego przystępującego do sprawy lub ją przejmującego o istotnych okolicznościach sprawy, a na żądanie klienta wydaje mu niezwłocznie dokumenty związane ze sprawą.
4. Radca prawny przystępujący do sprawy lub ją przejmujący powinien poinformować klienta o potrzebie rozliczenia się z dotychczasowym lub poprzednim doradcą, pełnomocnikiem lub obrońcą.

MATERIAŁ ROBOCZY

Proponowane rekomendowana – połączenie ust. 1 i 2, zmiana brzmienia ust. 4

Art. 53.

1. Przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych radca prawny obowiązany jest dowiedzieć się od klienta, czy w tej samej sprawie działa lub działał już na jego rzecz inny radca prawny. Jeżeli działa, radca prawny:

- 1) informuje go o podjęciu się świadczenia pomocy prawnej w tej sprawie;*
- 2) ustala z nim oraz klientem zasady współpracy, jeżeli jest to uzasadnione interesem klienta lub tego on oczekuje;*
- 3) nie podejmuje działań mających na celu podważenie zaufania klienta wobec niego.*

2. uchylony

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, dotychczasowy lub poprzedni radca prawny świadczący klientowi pomoc prawną informuje radcę prawnego przystępującego do sprawy lub ją przejmującego o istotnych okolicznościach sprawy, a na żądanie klienta wydaje mu niezwłocznie dokumenty związane ze sprawą.

4. Radca prawny przystępujący do sprawy lub ją przejmujący obowiązany jest poinformować klienta o potrzebie rozliczenia się z dotychczasowym lub poprzednim radcą prawnym.

Art. 54.

W razie pilnej konieczności niezbędnej pomocy prawnej, radca prawny po jej udzieleniu powinien niezwłocznie powiadomić o tym dotychczasowego pełnomocnika lub obrońcę klienta.

Propozycja rekomendowana – zmiana funkтора

Art. 54.

W razie pilnej konieczności niezbędnej pomocy prawnej, radca prawny po jej udzieleniu *obowiązany jest* niezwłocznie powiadomić o tym dotychczasowego pełnomocnika lub obrońcę klienta.

Art. 55.

Radca prawny, będący pełnomocnikiem w sprawie przeciwko innemu radcy prawnemu, związanej z wykonywaniem zawodu, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o przyjęciu pełnomocnictwa dziekana rady okręgowej izby radców prawnych, do której ten radca prawny należy oraz, za jego pośrednictwem, podjąć próbę polubownego załatwienia sprawy.

Propozycja rekomendowana – dodanie wyrazów „osoby inicjującej postępowanie”

Art. 55.

Radca prawny, będący pełnomocnikiem *osoby inicjującej postępowanie* w sprawie przeciwko innemu radcy prawnemu, związanej z wykonywaniem zawodu, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o przyjęciu pełnomocnictwa dziekana rady okręgowej izby radców prawnych, do której ten radca prawny należy oraz, za jego pośrednictwem, podjąć próbę polubownego załatwienia sprawy.

MATERIAŁ ROBOCZY

Art. 56.

W razie związanego z wykonywaniem zawodu sporu pomiędzy radcami prawnymi są oni obowiązani przed skierowaniem sprawy do sądu podjąć próbę polubownego jego rozstrzygnięcia po zawiadomieniu i przy udziale dziekana rady okręgowej izby radców prawnych, do której należy jeden z nich. Obowiązek zawiadomienia dziekana spoczywa na radcy prawnym wszczynającym spór.

Art. 57.

Radcowie prawni powinni udzielać sobie pomocy i służyć radą w sprawach związanych z wykonywaniem zawodu, o ile nie szkodzi to interesom klienta albo nie przekracza granic pomocy grzecznościowej.

Art. 58.

Radca prawny obowiązany jest zawiadomić pełnomocnika strony przeciwnej w sporze o podjętych lub zamierzonych czynnościach procesowych zmierzających do odroczenia lub zawieszenia postępowania bądź zmiany kolejności spraw na wokandzie.

Propozycje rekomendowana – dodanie wyrazów „lub obrońcę”, wykreślenie „w sporze”, dodanie wyrazu „posiedzenia”

Art. 58.

Radca prawny obowiązany jest zawiadomić pełnomocnika *lub obrońcę* strony przeciwnej o podjętych lub zamierzonych czynnościach procesowych zmierzających do odroczenia *posiedzenia* lub zawieszenia postępowania bądź zmiany kolejności spraw na wokandzie.

Art. 59.

Radca prawny, przekazując sprawę innemu radcy prawnemu, obowiązany jest udostępnić mu bez zbędnej zwłoki dokumenty i informacje związane ze sprawą.

Propozycja rekomendowana – uchylenie

Art. 59 (uchylony)

Dział VII

Stosunek radcy prawnego do samorządu

Art. 60.

Korzystanie z czynnego prawa wyborczego oraz pełnienie funkcji w organach samorządu radców prawnych jest prawem i obowiązkiem członka tego samorządu.

Propozycja rekomendowana – wprowadzenie pojęcia „sprawowanie obowiązków w organach samorządu”

MATERIAŁ ROBOCZY

Art. 60.

Korzystanie z czynnego prawa wyborczego oraz *sprawowanie obowiązków w organach samorządu* jest prawem i obowiązkiem członka tego samorządu.

Art. 61.

1. Radcę prawnego obowiązuje szacunek i lojalność wobec organów samorządu radców prawnych.
2. Radca prawny obowiązany jest stosować się do uchwał organów samorządu radców prawnych.

Propozycja rekomendowana – „samorząd”

Art. 61.

1. Radcę prawnego obowiązuje szacunek i lojalność wobec organów samorządu.
2. Radca prawny obowiązany jest stosować się do uchwał organów samorządu.

Art. 62.

1. Radca prawny obowiązany jest współdziałać z organami samorządu radców prawnych w sprawach związanych z jego funkcjonowaniem i zadaniami oraz w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania Kodeksu.
2. Radca prawny wezwany przez dziekana, wicedziekana, rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę, sąd dyscyplinarny, a także wizytatorów, obowiązany jest stawić się w wyznaczonym terminie, a w razie zaistnienia przeszkody usprawiedliwić niestawiennictwo.
3. Radca prawny wezwany do złożenia wyjaśnień przez podmioty, o których mowa w ust. 2, w sprawach wynikających z ustawowych zadań samorządu radców prawnych bądź Kodeksu obowiązany jest złożyć wyjaśnienia w wyznaczonym terminie.

Propozycja rekomendowana – ujednolicenie terminologii oraz zmiana spójnika w ust. 3

Art. 62.

1. Radca prawny obowiązany jest współdziałać z organami samorządu w sprawach związanych z jego funkcjonowaniem i zadaniami oraz w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania *postanowień* Kodeksu.
2. Radca prawny wezwany przez dziekana, wicedziekana, rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę, sąd dyscyplinarny, a także wizytatorów, obowiązany jest stawić się w wyznaczonym terminie, a w razie zaistnienia przeszkody usprawiedliwić niestawiennictwo.
3. Radca prawny wezwany do złożenia wyjaśnień przez podmioty, o których mowa w ust. 2, w sprawach wynikających z ustawowych zadań samorządu *lub postanowień* Kodeksu obowiązany jest złożyć wyjaśnienia w wyznaczonym terminie.

Art. 63.

Radca prawny, wykonując obowiązki patrona, powinien dołożyć należytej staranności aby właściwie przygotować aplikanta do wykonywania zawodu, przekazując mu wiedzę i

MATERIAŁ ROBOCZY

doświadczenie oraz kształtując jego postawę etyczną.

Propozycja rekomendowana – dodanie ust. 2

Art. 63.

1. Radca prawny, wykonując obowiązki patrona, powinien dołożyć należytej staranności, aby właściwie przygotować aplikanta *radcowskiego* do wykonywania zawodu, przekazując mu wiedzę i doświadczenie oraz kształtując jego postawę etyczną.
2. *Radca prawny obowiązany jest postępować w stosunku do aplikanta radcowskiego rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami.*

Art. 64.

1. Radca prawny przy pełnieniu funkcji w samorządzie radców prawnych obowiązany jest kierować się zadaniami tego samorządu, interesami zawodowymi radców prawnych oraz wolą wyborców.
2. Radca prawny, któremu powierzono funkcję w organach samorządu, obowiązany jest przyjęte obowiązki wypełniać rzetelnie i z najwyższą starannością, a w szczególności:
 - 1) nie może wykorzystywać tej funkcji we własnych sprawach, dla korzyści swojej, albo osób mu najbliższych;
 - 2) powinien traktować wszystkich członków samorządu równoprawnie;
 - 3) powinien w granicach swoich zadań i możliwości służyć członkom samorządu informacją, pomocą i radą.
3. Radca prawny, składając rezygnację z powierzonej mu funkcji, obowiązany jest ją umotywić.
4. Radca prawny, któremu prawomocnie wymierzono karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, powinien powstrzymać się od wykonywania funkcji w samorządzie, co oznacza konieczność złożenia rezygnacji oraz niekandydowania w wyborach aż do zatarcia skazania.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie:

- dodanie ust. 1 – pojęcie „sprawowania obowiązków w samorządzie”;
- ujednolicenie terminologii w ust. 2-5;
- nowe brzmienie ust. 2;
- w ust. 5 wykreślenie drugiej części zdania.

Art. 64.

1. *Sprawowanie obowiązków w samorządzie polega na byciu członkiem jego organów kolegialnych, pełnieniu funkcji w tych organach, piastowaniu organów jednoosobowych oraz wykonywaniu innych obowiązków powierzonych przez organy samorządu.*
2. *Radca prawny przy sprawowaniu obowiązków w samorządzie obowiązany jest kierować się zadaniami tego samorządu i interesem publicznym.*
3. Radca prawny *sprawujący obowiązki* w samorządzie, obowiązany jest wypełniać je rzetelnie i z najwyższą starannością, w szczególności:

MATERIAŁ ROBOCZY

- 1) nie może wykorzystywać ich sprawowania dla korzyści swojej albo osób mu najbliższych;
- 2) powinien traktować wszystkich członków samorządu równoprawnie;
- 3) powinien w granicach swoich zadań i możliwości służyć członkom samorządu informacją, pomocą i radą.
4. Radca prawny, składając rezygnację ze sprawowania obowiązków w samorządzie, obowiązany jest ją umotywować.
5. *Radca prawny, któremu prawomocnie wymierzono karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, powinien powstrzymać się od pełnienia obowiązków w samorządzie.*

Art. 65.

Radca prawny, który – sprawując obowiązki w samorządzie – uzyskał wiadomości dotyczące spraw osobistych innego radcy prawnego, może je ujawnić i wykorzystać wyłącznie dla prawidłowej realizacji powierzonych mu tychże obowiązków.

Propozycja rekomendowana – nowe brzmienie

Art. 65.

Radca prawny, który – sprawując obowiązki w samorządzie – uzyskał wiadomości objęte tajemnicą zawodową lub dotyczące spraw osobistych innego radcy prawnego, może je wykorzystać wyłącznie w zakresie dopuszczalnym przez prawo lub dla prawidłowej realizacji powierzonych mu obowiązków.

Art. 66.

Radca prawny obowiązany jest do terminowej zapłaty składki członkowskiej, składki na ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej oraz opłat, kar pieniężnych, kosztów postępowania dyscyplinarnego i innych należności na rzecz samorządu radców prawnych.

Propozycja rekomendowana – zastąpienie wyrazów „składki członkowskiej, składki na ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej” wyrazem „składek”

Art. 66.

Radca prawny obowiązany jest do terminowej zapłaty *składek* oraz opłat, kar pieniężnych, kosztów postępowania dyscyplinarnego i innych należności na rzecz samorządu.

Opracowany materiał uwzględnia ujednolicenie stosowanej terminologii, funktorów normotwórczych oraz nazewnictwa, m.in.:

- **jednolite stosowanie pojęcia „samorząd” – dotychczas „samorząd”, „samorząd radców prawnych”, „samorząd radcowski”, „samorząd zawodowy”;**
- **ujednolicenie funktorów, w tym „obowiązany jest”, „nie może”;**
- **„uchybiecie godności zawodu” – dotychczas „uchybiecie godności zawodu”, „naruszenie godności zawodu”, „uwłaczanie godności zawodu”.**